

UN DIA QUALSEVOL. CARTA OBERTA ALS RESPONSABLES DE LA SANITAT CATALANA

Srs:

Sóc una metgessa d'atenció primària que fa més de trenta anys que treballo en el sistema públic de salut en l'àmbit rural o urbà. Vaig viure amb il·lusió i compromís la reforma de l'atenció primària, he estat tutora de metges MIR, he fet diversos cursos de formació continuada, treballs d'investigació, he accedit al quart nivell de carrera professional de l'ICS, he publicat diversos articles en revistes professionals, sóc sòcia d'honor de la CAMFIC i altres coses no massa importants. El motiu de dirigir-me a vostès públicament és que la consulta d'avui ha estat plena de paradigmes de quina és la situació de la sanitat catalana i quina és la situació dels malalts. Cada dia de consulta passen coses, però avui se n'han concentrat massa.

He arribat al centre a les 8 del matí, com sempre des de fa molts anys. La primera visita la tenia programada a les 8,12, però he començat a les 8,20 perquè l'ordinador ha tardat uns quinze minuts a posar-se en marxa. Els vull explicar en síntesi algunes de les 26 visites que he fet.

He rebut el resultat d'una colonoscòpia que vaig demanar a una senyora de 50 anys que tenia diarrees cròniques. En dos minuts li he dit que era normal, però la senyora m'ha explicat, i jo he escoltat, la seva difícil situació a casa: tres persones vivien del seu sou de mitja jornada i cada fi de mes havia de demanar ajuda a la seva mare que vivia d'una pensió de viudetat, però com que la casa era de propietat, encara tenia un "raconet".

He atès tres o quatre persones amb quadres gripals que he tractat com havia de tractar, tot i que una persona m'ha dit que era injust que receptéssim aigua per a la grip.

Un noi amb una rinitis que feia un any que esperava la visita al servei d'al·lèrgia.

Una dona jove amb una episcleritis.

Una senyora que em demanava de fer una analítica que li havia demanat el metge d'un hospital i que no ha entès que era a l'hospital on li havien de fer, ni a l'hospital li ho havien informat.

Una senyora amb un túnel carpià que he infiltrat.

Una crisi d'asma que hem estabilitzat.

Una noia amb una cel·lulitis de cames.

He fet un parell d'altres laborals.

Una derivació a optometria (una de les dues derivacions del dia).

Una senyora que havia derivat feia dos dies per una sospita de despreniment de retina i que em portava l'informe de l'oftalmòleg confirmant el diagnòstic, però s'ha posat a plorar per por de que

l'acomiadessin de la feina si li feia la baixa laboral. He fet contenció i hem plantejat possibles afrontaments al problema.

Un senyor (amb MPOC, HTA , cardiopatia isquèmica, polimiàlgia reumàtica i gonartrosi avançada) que venia a buscar el resultat d'un TC toràcic per estudi d'una possible massa pulmonar.

Un senyor que havia estat atès en una mútua privada i em demanava receptes d'allò que vostè em diu que no és eficient, però que no té la valentia de dir-ho a les mútues.

Un resultat d'una ecocardiografia per seguiment d'una cardiopatia hipertensiva.

Una senyora que m'exigia un certificat per “passar” els comprimits dels medicaments a l'aeroport per anar a París.

Una neuràlgia postherpètica.

He fet receptes “extra” a una senyora que no li servia la recepta electrònica des de que havia mort el seu marit.

Una noia amb una fractura nasal que no li donaven visita a l'hospital, tot i que li havien dit que li farien un seguiment, i he hagut de trucar al servei d'atenció a l'usuari per solucionar-ho.

La filla d'una senyora que em demanava un “volant” per una cadira de rodes per la seva mare amb artrosi avançada de genolls i altres patologies, i que el traumatòleg de l'hospital que la visitava per una fractura de colze no li havia fet perquè ell li visitava només el braç. He hagut de fer una nova derivació perquè jo no puc fer el PAO.

Un senyor que “només” em portava un informe d'alta hospitalària on hi constaven quatre fàrmacs dels desaconsellats per diferents organismes científics i del propi departament de salut, que no és capaç d'imposar uns criteris de qualitat de prescripció als metges d'hospital com sí ens fan a nosaltres.

De la resta de visites a la consulta no me'n recordo.

Sí m'en recordo de la visita a domicili (a tres quilòmetres del centre) que he fet a un senyor de 80 a. que era alta d'hospital per una fractura de fèmur, i que no tenia penjat l'informe a la història clínica compartida. Tenia diverses lesions per pressió i un dolor de característiques neuropàtiques al peu que no el deixaven dormir ni a ell ni a la seva família. Per analgèsia portava paracetamol i ibuprofè. També portava una sonda uretral des de feia més d'un mes. Els fills expliquen que el van tenir unes 20 hores a quiròfan perquè havia fet complicacions cardíaques però que ningú no els va informar fins que al vespre van decidir baixar a quiròfan a preguntar, cosa que no havien fet abans per prudència. Després de visitar el pare he visitat la filla que estava amb febre, i al acabar he atès el fill que tenia una sobrecàrrega emocional i necessitava plorar i que algú l'escoltés....

A quarts de tres he anat al poble gran de l'ABS (a 4 quilòmetres) on tenia consultoria amb l'equip de salut mental per comentar el cas d'una senyora que estava desestabilitzada i encara he anat una estona a un grup de treball de l'equip. A l'acabar una companya m'ha explicat que havia rebut dues

reclamacions de pacients: una per no “passar” una recepta d'una mútua i una altra per dir a una persona que havia patit un accident laboral a qui havia dit que SÍ que havia d'anar a la mútua. També m'ha explicat que havia rebut una carta del director d'AP dient que no complia l'horari. Aquesta companya fa molt temps que la conec i és de les que donen el seu telèfon personal els caps de setmana als familiars de malalts terminals. No tenia clar quin seria el seu futur professional després dels canvis que s'han anunciat a l'ICS.

Un dia complet. És fàcil deduir que he plegat de la feina una mica tard, més enllà del que en diuen el meu horari, com molts altres dies, i una mica cansada.

A mitja tarda, al mirar la premsa lleigeixo: el pla de salut vol que els metges de primària siguin més resolutius, que no derivin tant, que assumeixin patologia de l'aparell locomotor, d'oftalmologia, d'otorrino... i els organitzarem sessions amb els especialistes per ensenyar-los. Fa uns dies van anunciar que ens abaixarien el sou.

Senyors responsables de la sanitat catalana: són conscients del que estan parlant i del que estan fent? Saben com està realment la sanitat que atén la majoria de la població? Saben què és l'Atenció Primària i la feina que estem fent? Coneixen les nostres dificultats? Saben que poden destrossar un sistema i una pràctica que ens ha costat molts anys i molts esforços construir? Saben com ens sentim els professionals?

Jo ara no em sento cansada, em sento profundament trista i preocupada.

Si volen entendre perquè tants professionals i tants ciutadans ens queixem de la seva política, els invito a passar consulta un dia amb mi si els pacients els autoritzen.

Francesca Zapater, metgessa de família

Febrer del 2012